

1885.

NEW ZEALAND.

PETITION OF RANIERA TUROA AND 595 OTHERS.

(No. 260, SESSION II, 1884.)

Ordered by the House of Representatives to be printed, 10th July, 1885.

Ki nga Mema o te Whare Whakatakoto Ture me nga Mema o te Whare Runanga Nui o Niu Tireni e noho huihui ana i roto i te Paremete i Poneke.

TE PITIHANA A NGĀ TANGATA MAORI O TE TAI RAWHITI I TE TAKIWA POROWINTANGA O AKARANA ME TE KORONI O NIU TIRENI.

E WHAKAATU ANA,—

Ko o KAI-INOI he tangata Maori e noho ana i runga i nga whenua i whakatuturutia nei kia matou o te Tiriti o Waitangi. Ipiri tonuhoki matou ki te Kawanatanga o te Kuini, i whawhai hoki matou ki o matou iwi ano, i awhina hoki i nga pakeha. Kua kite matou i nga Ture kua mahia nei e koutou mo nga whenua Maori he nui nga mate kua pa ki etahi atu iwi Maori, a kua timata hoki te eke mai ki runga ki a matou me o matou whenua nga mate kino o aua Ture. He haere mai ta matou inaianei ki te tono kia mahia e koutou he Ture pai mo matou me o matou whenua. I runga i nga Ture kua mahia nei e koutou, ka oti te whakawa o matou whenua e te Kooti Whakawa Whenua Maori, ka mohiotia nga ingoa o nga tangata, i muri tonu iho ka hiahia te pakeha ki aua whenua, ka haere huna mai ratou, kaore ia e haere ki te iwi nui tonu i roto i te maramatanga; engari ki ia tangata ki ia tangata kotahi o ratou, ka tono i aua tangata i te po, kia tuhi i nga pukapuka hoko e kore rawa nei e whakaaetia e te iwi nui tonu, mehemea e noho mohio ana ratou. Kahore rawa atu tenei e tika, e hara hoki i te tikanga Maori. Te tikanga Maori, ko nga rangatira o ia hapu, o ia wi, me nga tangata hoki e whiriwhiria ana e te iwi, i runga i to ratou mohio, ngakau tika hoki, hei whakahaere mo te iwi, a koia tenei te ara tika hei whakahaere i o matou whenua. Kua rongohoki matou tena tetahi Pire a te Kawanatanga, ka tukua ki te Paremete; a ka arai hoki taua Pire i a matou mahi mo a matou whenua ake, me te whakatau ano kia hoatu e matou aua whenua ki roto ki te ringa o te Kawanatanga. He Ture kino rawa atu tenei, i era atu Ture kua mahia nei e koutou, a e tino whakahe ana hoki matou ki taua Pire. Ehiahia ana matou, ko o matou whenua timata mai i Wharekahika tae mai ki Uawa, kia whakamahia e nga tangata no ratou nga whenua, hei whangaitanga hipi, kau hoki, kia turia he taone, he paamu hoki ki runga. Ma koutou e mahi he Ture hei whakamana i o matou Komiti Maori, ki te whakahaere i nga whenua mo matou me a matou tamariki; a ka whakaaetia taua Ture e matou. Ma koutou hoki e whakakore nga Ture e whai mana nei te tangata kotahi, ki te whakatipu raruraru ki runga ki nga whenua o te iwi nui tonu. Kua e whakamana koutou i te Ture e meatia nei e te Kawanatanga, kia tukua ki te Paremete, ara, te Ture whakatuturu ki te Kawanatanga anake te mana whakahaere i o matou whenua. Ma koutou hoki e mahi he Ture hei whakamana i o matou Komiti kia whai mana ai ratou, ki te whakahaere i nga mahi mo o matou whenua e ora ai matou; engari heoi ano te mana o aua Komiti he whakaoti i nga mea kua whakaaetia e te iwi whenua. A ma koutou hoki e tono te Kooti Whakawa Whenua Maori kia haere mai ki tenei Takiwa, kia mahia nga take o matou whenua kia tau ai te mana o o matou Komiti ki runga i aua whenua kia tuturu hoki ma te iwi ratou ko nga Komiti e whakahaere. Ae inoi ana hoki matou ko nga Ture e mahia ana e koutou hei whakatau i te rangimarire ki runga i nga iwi e rua.

A kā inoi tonu o kai inoi.

RANIERA TUROA,
And 595 others.